

Szanowni Państwo, Drogie Koleżanki i Koledzy,

stoimy u progu zmian na naszej Uczelni. Nowa ustawa, Statut i trwające wybory rektorskie skłaniają do refleksji nad kierunkami tych zmian. Uważamy, że wobec niebezpiecznych zmian klimatycznych i wzrastającego zanieczyszczenia środowiska kluczowe znaczenie powinien mieć zwrot ku ekologii. Wierzimy, że należy zacząć od własnego podwórka – dlatego, że nasza społeczność akademicka liczy kilkadziesiąt tysięcy osób, i dlatego, że naszym zadaniem jest kształcenie kolejnych pokoleń świadomych obywateli. Kształcenie to może się odbywać nie tylko przez przekazywanie teoretycznej wiedzy na temat klimatu (które jest niezbędną), lecz także przez pokazywanie praktycznych rozwiązań chroniących środowisko, tak aby troska o klimat towarzyszyła nam w codziennym życiu. W związku z tym proponujemy działania na pięciu polach i zwracamy się do przyszłego Rektora o ich wdrożenie.

1. Ogólna ochrona klimatu i zapobieganie globalnemu ociepleniu

- zwiększenie liczby zajęć – zarówno dydaktycznych, jak i popularyzatorskich – poświęconych zmianom klimatu, ich skutkom oraz wpływowi człowieka na środowisko;
- stworzenie przyjaznego środowiska do organizowania wirtualnych seminariów i konferencji (zamiast konferencji wymagających fizycznego przemieszczania się) przez zapewnienie odpowiedniego zaplecza technicznego i przeszkolenie pracowników;
- skupienie kształcenia specjalistów z zakresu przeciwdziałania zmianom klimatycznym w ramach Uniwersyteckiego Centrum Badań nad Środowiskiem Przyrodniczym i Zrównoważonym Rozwojem i dofinansowanie związanych z tym kierunków;
- rozpoczęcie działań – z Polską Akademią Nauk, Prezydentem m.st. Warszawy oraz właściwymi ministrami – na rzecz powołania Muzeum Historii Naturalnej (Narodowego Muzeum Przyrodniczego), prowadzącego m.in. działalność popularyzatorską związaną z przyrodą i potrzebą jej ochrony;
- powołanie pełnomocnika Rektora ds. przeciwdziałania zmianom klimatycznym i ochrony środowiska naturalnego;
- opracowanie zasad dotyczących podróży służbowych pracowników Uniwersytetu celem zmniejszenia liczby podróży samolotowych oraz samochodowych, m.in. poprzez wprowadzenie wymogu przedstawienia uzasadnienia dla wyboru samochodu lub samolotu jako środka transportu oraz poprzez wprowadzenie kryterium poziomu emisyjności podróży jako jednego z kryteriów przyznania dofinansowania na wyjazdy.

2. Ograniczenie ruchu samochodowego i wspieranie innych środków transportu

- zwiększenie liczby stojaków rowerowych, tak aby ich liczba przewyższała liczbę miejsc postojowych dla samochodów;

- wystąpienie do Prezydenta m.st. Warszawy o przekształcenie ulicy Lipowej w tzw. *Woonerf* oraz o ograniczenie ruchu samochodowego w tych miejscach wokół Uniwersytetu, w których jest to możliwe, np. na Wybrzeżu Kościuszkowskim;
- podjęcie zdecydowanych działań w celu ograniczenia ruchu samochodowego na kampusie głównym, w tym dokonanie przeglądu wydanych pozwoleń na wjazd i ograniczenie ich do osób funkcyjnych lub faktycznie potrzebujących wjazdu na ten teren oraz dokonanie redukcji liczby miejsc parkingowych.

3. Ochrona przed hałasem i zachowanie dzikiej przyrody

- monitorowanie poziomu hałasu lotniczego nad terenami Uniwersytetu we współpracy z właściwymi organami;
- opracowanie w terminie dwóch lat i wdrożenie uniwersyteckiego programu ochrony przed hałasem, w tym stworzenie stref ciszy;
- realizacja nowych inwestycji budowlanych z wymogiem zachowania najwyższej możliwej powierzchni biologicznie czynnej oraz minimalnej możliwej liczby miejsc postojowych dla samochodów, z preferencją dla samochodów elektrycznych;
- radykalne ograniczenie wycinki drzew na terenach należących do Uniwersytetu oraz nasadzenie możliwie dużych drzew w miejsce wyciętych w ostatnich latach, a także w nowych miejscach; przyjęcie programu nasadzeń na terenach należących do Uniwersytetu;
- wspieranie małej retencji wody.

4. Zmniejszenie produkcji odpadów oraz zużycia energii

- opracowanie, na podstawie przeprowadzonych audytów, wieloletniego programu inwestycyjnego termomodernizacji budynków Uniwersytetu oraz realizacja tego programu z wykorzystaniem środków w ramach programu Unii Europejskiej „Europejski Zielony Ład”;
- dokonanie całościowej kalkulacji zużycia prądu i wody we wszystkich budynkach należących do Uniwersytetu celem zmniejszenia tego zużycia;
- analiza możliwości montażu instalacji fotowoltaicznych i solarnych na budynkach należących do Uniwersytetu w celu wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej na potrzeby Uniwersytetu;
- zapewnienie dostępu do wody pitnej w budynkach Uniwersytetu, docelowo zastąpienie poidłkami dystrybucji wody z plastikowych baniaków;
- całkowita rezygnacja z jednorazowych opakowań plastikowych, a w miarę możliwości w ogóle opakowań jednorazowych, we wszystkich punktach gastronomicznych na Uniwersytecie, preferowanie usługodawców wykorzystujących środki wielokrotnego użytku lub ekologiczne środki jednorazowe, wycofanie plastikowych kubeczków z automatów do napojów ciepłych;

- analiza potrzeb dotyczących artykułów biurowych, a w jej wyniku stopniowe zastąpienie materiałów jednorazowych materiałami wielokrotnego użytku (czyli np. długopisami z wymiennym wkładem, wkładami do drukarek z możliwością ponownego napełnienia) oraz produktami pozyskiwanymi z materiałów wtórnych (np. papierem do drukarek wyprodukowanym z makulatury);
- wprowadzenie elektronicznego obiegu dokumentów.

5. Ekologiczna gastronomia

- opracowanie nowych kryteriów przetargów na dzierżawę powierzchni uniwersyteckich dla działalności gastronomicznej oraz wytycznych dla stołówki uniwersyteckiej, które zapewnią realizację przez dzierżawców zasady *Farm to Fork* poprzez:
  - oferowanie produktów lokalnych wytwórców (co zmniejszy potrzebę transportu na duże odległości) oraz posiłków wegetariańskich i wegańskich;
  - zakup surowców z lokalnych małych gospodarstw i preferencje dla produkcji ekologicznej w miejsce produkcji przemysłowej (która powoduje istotną część emisji gazów cieplarnianych);
  - zrównoważone zakupy – co przyczyni się do ograniczenia marnowania żywności, ograniczenia potrzeby długotrwałego jej przechowywania oraz ograniczenia wykorzystywania opakowań z materiałów sztucznych;
  - promocję i stymulację zrównoważonej konsumpcji i zdrowego jedzenia.